

KEMENTERIAN PENGANGKUTAN
MALAYSIA

BULETIN ICT

EDISI OKTOBER/2020

Laman Web Khas COVID19-MOT

3 Aplikasi Sidang Video
Untuk Bekerja Dari Rumah

Akses Rangkaian Pejabat
Dari Rumah

3 Cloud Storage Yang Popular di Malaysia

10 Trends Teknologi
Strategik Tahun 2020
Oleh Gartner

Cara-Cara Untuk *Recall* Emel

TIPS PANDUAN KESELAMATAN PERBANKAN
DALAM TALIAN

PHISHING SCAMS Dan Penggodam

How To Use Public Wi-Fi Safely?

Penaung:

En. Mohd Zuki Mohd Zain

Ketua Editor:

En. Mohd Hairil Mhd Ali

Reka Bentuk:

Pn. Izziana Bahadun

Sumbangan Bahan:

En. Mohd Hairil Mhd Ali
Pn. Nor Fazillah Mohd Masri
Cik Nurul Bariah Abu Bakar
Cik Nurul Hidayah Mohd Salih
En. Annur Hadi Hashim
Cik Norzie Nani Abdul Samad
Pn. Nor Hasma Idayu Mamat
Pn. Izziana Bahadun
Pn. Noraida Mohamed

Ministry Of Transport
Malaysia

@MOTmalaysia

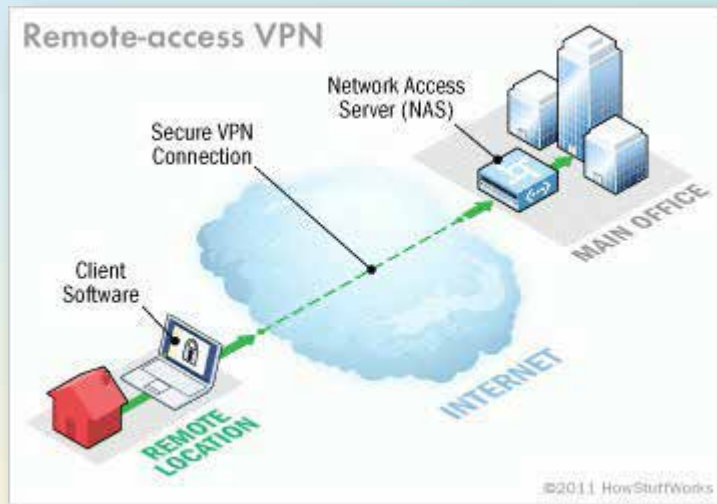
@ministryoftransportmy

Ministry of Transport,
Malaysia

AKSES RANGKAIAN PEJABAT DARI RUMAH

Pelaksanaan Perintah Kawalan Pergerakan oleh Kerajaan Malaysia ekoran daripada peningkatan wabak pandemik COVID-19 menyebabkan banyak syarikat swasta dan agensi kerajaan melaksanakan 'work from home' kepada kakitangan mereka. Bagi melancarkan urusan kerja, kadangkala pekerja terpaksa membuat capaian ke atas rangkaian dalaman (intranet) dari rumah untuk mengakses data daripada komputer dan pelayan di pejabat. Aktiviti ini akan lebih selamat sekiranya capaian dibuat melalui sambungan VPN.

VPN, singkatan kepada Virtual Private Network, ialah beberapa rangkaian komputer dan rangkaian persendirian (private network) dihubungkan melalui rangkaian awam (public network) atau internet. Ia menjadikan komputer jarak jauh yang mengakses rangkaian tertentu seperti berada ditempat yang sama dengan rangkaian tersebut, dan sambungan tersebut disulitkan (encrypted).

VPN membina sambungan point-to-point di antara komputer/server pertama dan kedua melalui sambungan khas terowong maya yang dipanggil tunneling protocols atau secara penyulitan trafik (traffic encryption). Kerana penyulitan ini, aktiviti pengguna VPN tersembunyi daripada pemantauan penggodam, penyedia servis internet (ISP), mahupun kerajaan sesebuah negara.

Sepanjang tempoh PKP, Bahagian Pengurusan Maklumat telah menawarkan kemudahan VPN kepada kakitangan yang memerlukan untuk mengakses sistem dalaman MOT dan shared folder. Ini merupakan inisiatif bahagian ini bagi memudahkan kakitangan yang bekerja daripada rumah tanpa perlu datang ke pejabat hanya untuk mengambil dokumen atau mengakses sistem dalaman.

Penulis:
NOR FAZILLAH MOHD MASRI,
PTM BPM, MOT

3 Jenis Aplikasi Sidang Video untuk Bekerja Dari Rumah

Penulis:
MOHD HAIRIL MHD ALI,
PTM BPM, MOT

Dalam situasi pandemik COVID-19 yang kita hadapi sekarang dan PERINTAH KAWALAN PERGERAKAN (PKP) yang dilaksanakan oleh kerajaan Malaysia, banyak syarikat swasta dan agensi kerajaan yang terpaksa menutup operasi pejabat mereka.

Walau bagaimanapun, anda tidak perlu risau memandangkan pada masa ini banyak aplikasi persidangan video yang boleh digunakan secara percuma jika perlu berhubung atau mengadakan mesyuarat diantara rakan sekerja.

Disini saya senaraikan 3 jenis aplikasi persidangan video yang boleh digunakan secara percuma menggunakan komputer atau peranti mudah alih.

ZOOM

Zoom adalah aplikasi persidangan video yang menasaskan pengguna *Enterprise*, tetapi dengan pilihan percuma yang menarik. Pengguna hanya perlu mendaftar akaun percuma dan menjadi hos kepada peserta lain sehingga 100 orang. Walau bagaimanapun, persidangan percuma ini dihadkan kepada 40 minit sahaja.

Zoom juga boleh dimuat turun secara percuma di *Google Play Store* dan *App Store*. Pengguna yang menjadi hos hanya perlu menghantar pautan yang dijana kepada peserta yang ingin menyertai persidangan video tersebut.

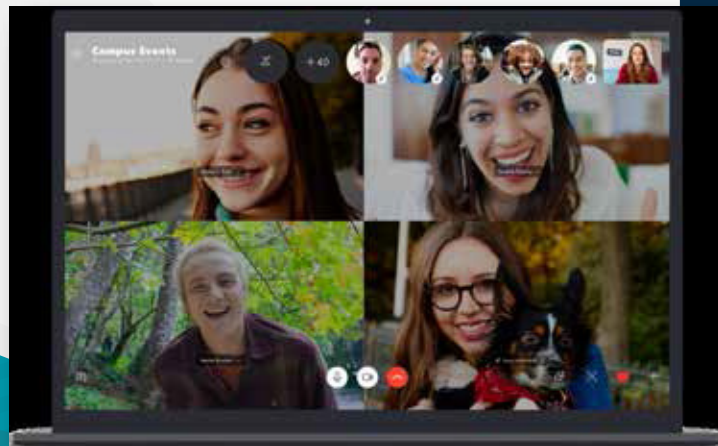
Walaupun bagaimanapun, baru-baru ini pakar-pakar IT telah mendedahkan yang aplikasi Zoom mempunyai kelemahan dari segi keselamatan siber dan mudah diceroboh. Hasil daripada pendedahan ini, beberapa fungsi baru telah diaktifkan oleh syarikat Zoom bagi meningkatkan keselamatan perisian mereka seperti pengaktifan katalaluan dan fungsi *Waiting Room*.

SKYPE

Skype adalah aplikasi VoIP yang juga amat popular pada masa ini. Ia sesuai untuk persidangan video bagi kumpulan kecil sehingga 50 orang dengan percuma.

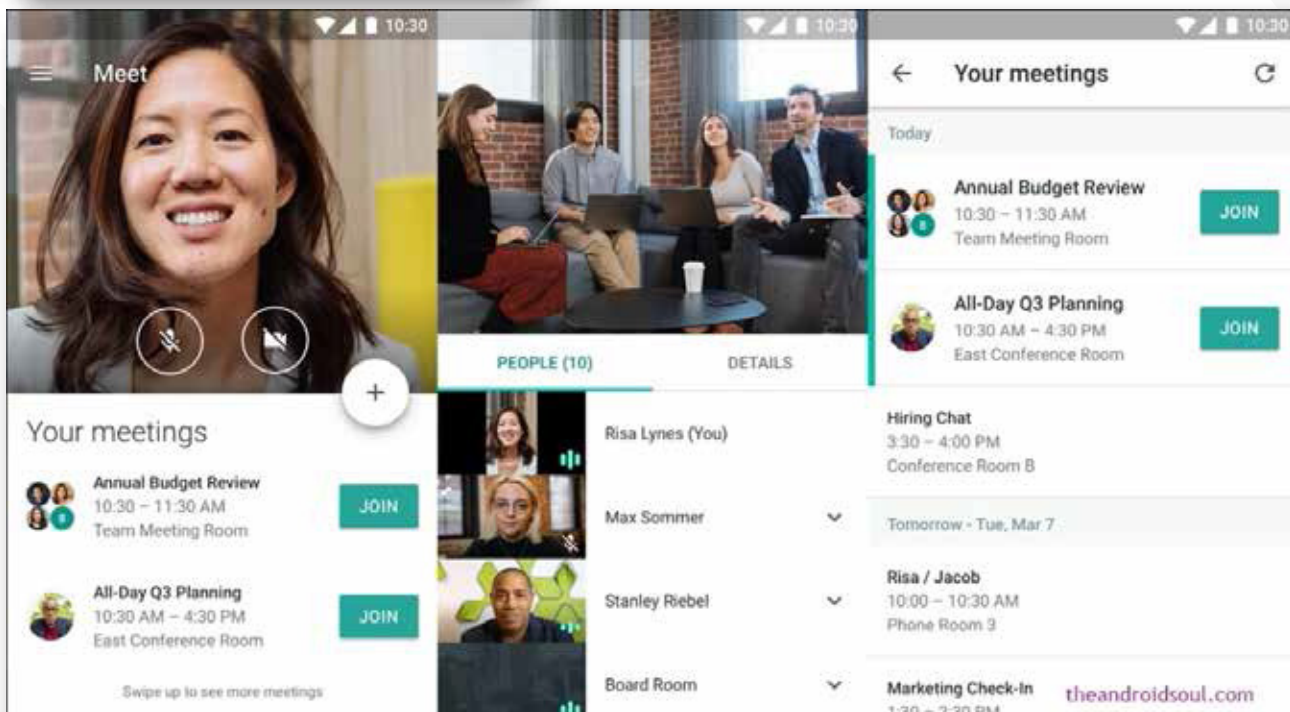
Walaupun bagaimanapun, anda perlu mendaftar terlebih dahulu dan memasang aplikasi Skype di PC atau peranti mudah alih sebelum menggunakannya.

Skype boleh merakam perbualan dan disimpan di storan 'cloud'. Sesiapa sahaja (peserta) boleh merakam semasa persidangan berlangsung. Rakaman ini juga boleh disimpan dan dikongsi sehingga 30 hari.

3 Jenis Aplikasi Sidang Video untuk Bekerja Dari Rumah

GOOGLE MEET

Sekiranya anda mempunyai akaun *Google*, anda telah pun mempunyai akses kepada *Google Meet*. Untuk pelanggan *Gmail* dan pelanggan *G Suite* percuma, *Google Meet* membolehkan anda membuat persidangan video atau berbual sehingga 10 orang. Perkhidmatan ini juga menyokong persidangan video secara serentak. Peserta yang ingin menyertai hanya perlu akses pautan yang dijana.

Didalam krisis COVID-19 yang berlaku sekarang, *Google* telah melonggarkan beberapa sekatan untuk semua pelanggan *G Suite* dan *G Suite for Education*, tanpa mengira peringkat. Pelanggan kini boleh mengadakan persidangan video sehingga 250 peserta hingga 1 Julai 2020.

Anda boleh menggunakan *Google Meet* di pelayan web atau melalui aplikasi *Google Meet* untuk *iPhone* dan *Android*.

3 CLOUD STORAGE YANG POPULAR DI MALAYSIA

Penulis: ANNUR HADI HASHIM, PTM BPM, MOT

Beberapa tahun yang lalu, penggunaan penyimpanan *Cloud* atau lebih dikenali sebagai *Cloud Storage* masih dianggap sebagai pendekatan yang inovatif sehingga ke hari ini. Semenjak *Amazon* diperkenalkan dan mula memasuki pasaran dengan menawarkan perkhidmatan *Cloud S3*, kebanyakan syarikat antarabangsa dan pengguna individu mula mempertimbangkan untuk beralih dari *local storage* mereka ke perkhidmatan *cloud*.

Peningkatan Perkhidmatan *Cloud Storage* membolehkan pengguna membuat pilihan yang terbaik untuk penstoran pengurusan fail peribadi dan perniagaan. Namun dengan peningkatan jumlah penyedia perkhidmatan *Cloud* di pasaran yang semakin meningkat, pengguna semakin sukar untuk membuat pilihan tawaran perkhidmatan *cloud* yang disediakan dengan harga terendah dan memilih yang terbaik.

Artikel ini menyediakan sedikit analisis mengenai tawaran perkhidmatan *cloud* yang paling *popular* dan dengan kriteria yang paling penting iaitu dari aspek harga, saiz, keselamatan, fungsi, dan antara muka.

Berikut adalah senarai lima *cloud storage* terbaik dan percuma bagi tahun 2019.

1. Dropbox

Dropbox adalah *cloud storage* yang dikenali ramai dan merupakan salah satu perkhidmatan yang paling *popular* pada masa kini. Kelebihan *Dropbox* bukan hanya satu platform untuk penyimpanan data tetapi ia merupakan satu platform pertukaran file (*exchange file*). Ini menjadikan *Dropbox* sesuai untuk kegunaan kerja berpasukan dan pengurusan perniagaan.

Dropbox mempunyai fungsi membuat salinan sandaran (*backup*) imej, video atau dokumen yang dimuat naik, sebaik sahaja anda memuat naik versi asal ke akaun. Fail-fail ini akan *sync* dibawah akaun anda yang menjadikannya ianya mudah diakses dari mana-mana peranti. Anda hanya perlu pergi ke laman web *Dropbox*, log masuk - dan semua fail akan tersedia seketika.

Ciri-ciri Utama *Dropbox*

- Buat salinan sandaran dan pulihkan fail yang dipadamkan;
- Berkongsi fail anda dengan pengguna lain dengan menghantar pautan pada fail;
- *Sync file* menggunakan versi web, mudah alih, dan *desktop*;
- Antara muka mudah;

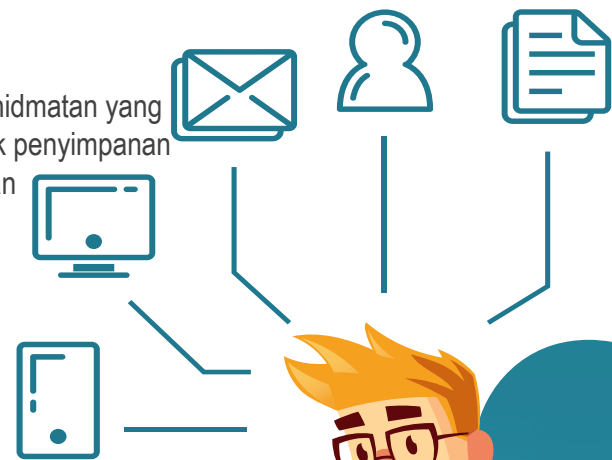
Kebanyakan ciri-ciri ini adalah percuma, bagaimanapun, langganan berbayar juga disediakan untuk meningkatkan fungsi perkhidmatan *cloud*.

Walaupun *Dropbox* adalah platform dalam talian, ciri akses luar talian membenarkan pengguna bekerja dengan fail tanpa sambungan Internet dari *desktop* atau versi mudah alih. Platform ini akan menghantar pemberitahuan kepada anda tentang ketiadaan sambungan dan secara automatik menukar anda ke mod dalam talian apabila wujud sambungan ke internet. Apabila Internet muncul semua data terdahulu akan ditulis semula secara automatik dengan perubahan yang dilakukan dalam versi luar talian. Fail dan pengeditan anda akan disegerakkan pada semua peranti.

2. Google Drive

Google Drive versi standard tidak memerlukan bayaran, bagaimanapun, untuk menerima akses kepada fungsi penuh, anda boleh memperoleohnya dengan pelan berbayar.

Bagi pemaju, *Google* menawarkan kemungkinan untuk mengintegrasikan *Cloud Storage* ke dalam perkhidmatan dan aplikasi mereka melalui *unified API*. *Google Drive* ini menyokong Sistem Pengurusan Gaya Hidup Objek (*object lifestyle management system*) - sebuah algoritma yang secara automatik boleh memadam atau mengemas kini fail lama mengikut set TTL (Masa Untuk Hidup).

3 CLOUD STORAGE YANG POPULAR DI MALAYSIA

Ini berguna untuk pemaju yang mempunyai banyak projek ketinggalan zaman yang disimpan di stor mereka dan sering lupa untuk menjaga mereka. Untuk memastikan OLS berfungsi dengan betul, anda perlu menentukan *rules* dengan syarat untuk pengurusan fail - kriteria yang mesti dipenuhi objek untuk penghapusan data (*deletion*).

Untuk fail dan aplikasi yang aktif digunakan, *Google Drive* mempunyai bahagian tertentu iaitu penyimpanan objek prestasi tinggi. Untuk objek yang digunakan kurang dari sekali sebulan atau setahun, perkhidmatan ini menawarkan storan sandaran (*backup*) dan arkib. Dengan membahagikan fail ke dua kumpulan tersebut, anda mempercepatkan pengurusan fail dan data lama tidak akan melambatkan aliran kerja anda.

Secara keseluruhannya, ia merupakan penyelesaian perniagaan yang hebat untuk perniagaan kecil, pemula, dan pemaju perisian. Jika perniagaan anda mengendalikan perkhidmatan digital, storan *Cloud* ini akan memenuhi keperluan asas anda dengan sempurna. Akses kepada fungsi canggih boleh diterima selepas melaksanakan peningkatan.

Google Drive menyediakan storan sebanyak 15GB dengan percuma untuk pelanggan mereka.

3. Microsoft OneDrive

Cloud Storage percuma ini mirip dengan *Dropbox* dengan fungsinya dan *interface* sama seperti *Dropbox*, *Microsoft One Drive* membolehkan mengakses fail yang disimpan dari sebarang peranti - semua perubahan disegerakkan dalam versi web, *desktop*, dan mudah alih.

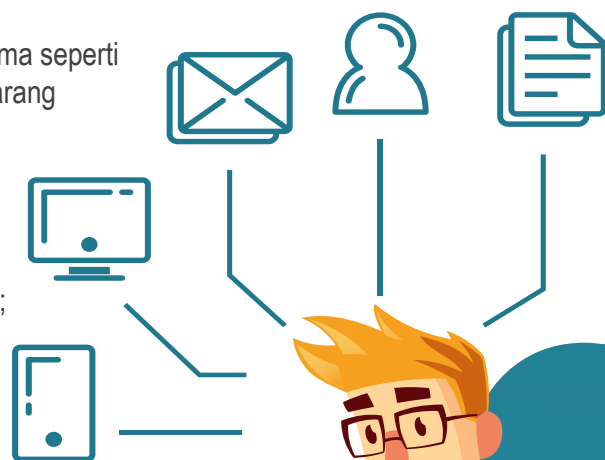
Ciri utama *Microsoft OneDrive*:

- Buat salinan sandaran - alat tersebut secara automatik menyulitkan mereka dengan perlindungan SSL;
- Imbas dan simpan dokumen kertas, kad perniagaan, dan nota tulisan tangan;
- Menukar fail melalui pautan yang tamat tempoh;
- Pindahkan fail dari storan PC anda ke perkhidmatan *Cloud* dengan satu klik;
- *Realtime Sync* dengan *Office 365*.

Di samping itu, platform ini juga mempunyai mod luar talian yang membolehkan mengakses dan memodifikasi fail tanpa sambungan Internet. Setelah Internet tersedia, perubahan akan ditambahkan pada versi dalam talian juga.

Onedrive juga menyediakan SSL untuk melindungi fail anda daripada dibocorkan atau dikodkan. Dengan tetapan privasi yang rumit, anda boleh memutuskan siapa yang anda mahu memberikan akses kepada fail. Dengan berkongsi lampiran dan pautan, anda boleh bertukar-tukar fail melalui media sosial dan e-mel.

One Drive menyediakan storan sebanyak 5 GB dengan percuma kepada pelanggannya.

Kesimpulan

Dalam kajian ini, kami telah menganalisis alat *Cloud* percuma atau freemium terbaik untuk kegunaan peribadi dan perniagaan. Setiap opsi ini membolehkan membuat salinan sandaran, membolehkan perkongsian fail segera, melindungi data dengan penyulitan selamat dan disegerakkan dengan peranti mudah alih.

Untuk membuat pilihan akhir, tentukan sama ada anda memerlukan penyelesaian peribadi atau perniagaan. Sekiranya anda memerlukan kedua-duanya, kami akan mengesyorkan menggunakan beberapa stor untuk pelbagai skop. Walau apa pun, anda boleh menguji setiap platform dan menentukan yang mana sesuai dengan keperluan anda.

Cara-cara untuk Recall Emel

Penulis: NURUL BARIAH ABU BAKAR,
PTM BPM, MOT

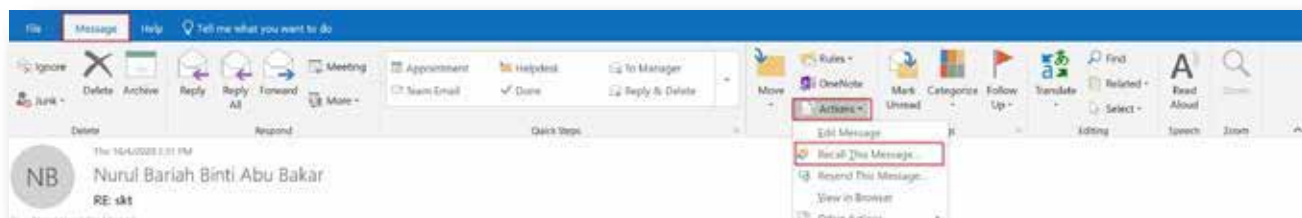

Kadang-kala kita berhadapan dengan situasi di mana kita perlu membatalkan emel yang telah dihantar disebabkan tersalah emel penerima, tertinggal *attachment* dan sebagainya. *Microsoft Outlook* menyediakan *recall* bagi menarik semula emel seperti di bawah :

Fungsi ini hanya boleh dilaksanakan sekiranya kedua-dua penghantar dan penerima menggunakan *platform Office 365* atau *Microsoft Exchange* di dalam organisasi yang sama. Untuk makluman, MOT menggunakan *Microsoft Exchange* dan fungsi ini boleh digunakan oleh pengguna aplikasi *Outlook* MOT.

Untuk *Outlook for Office 365, Outlook 2019, Outlook 2016, Outlook 2013, Outlook 2010, Outlook 2007*:

1. Buka *Outlook* dan pergi ke *folder Sent Item*
2. *Double-click* emel yang telah dihantar untuk membuka satu tingkap baru untuk emel tersebut
3. Dari tab *Message*, pilih menu *Action drop down* dan pilih *Recall This Message*

4. Di dalam *Recall This Message*, anda di beri pilihan untuk :
  - a. *Delete unread copies of this Message* untuk padam emel tersebut
  - b. *Delete unread copies and replace with a new message* untuk menggantikan dengan emel baru

Sekiranya ingin mendapatkan status padam emel tersebut, tandakan pada *Tell me if recall succeeds or fails for each recipient*.

5. Klik OK
6. Sekiranya memilih *Delete unread copies and replace with a new message*, ubahsuai emel asal dan tekan *Sent*.

Penting :

Kaedah ini hanya berjaya sekiranya penerima masih belum membuka emel tersebut dan emel tersebut belum disentuh oleh sebarang proses seperti *rule, spam filter* atau *add-in*.

Sumber : <https://www.lifewire.com/recall-a-message-in-outlook-4161319>

TIPS PANDUAN KESELAMATAN PERBANKAN DALAM TALIAN

Penulis: NORZIE NANI ABDUL SAMAD,
PPTM BPM, MOT

Sumber:

<https://people.utm.my> ; <https://eztakaful.com.my>

Pengenalan

Perbankan dalam talian sering digunakan oleh pengguna internet pada masa kini. Ia mudah untuk membuat pembayaran, memindahkan wang dan lain-lain serta menjimatkan masa. Hampir semua bank menawarkan perkhidmatan perbankan dalam talian. Anda boleh menjalankan perbankan internet di mana-mana sahaja di seluruh dunia melalui komputer atau telefon mudah alih dengan mengakses internet dan pelayar internet.

Oleh itu, sebagai langkah berjaga-jaga, langkah-langkah keselamatan perlu dilakukan oleh anda bagi memastikan akaun anda selamat.

LANGKAH-LANGKAH KESELAMATAN UTAMA

1. Jangan dedahkan ID dan Katalaluan anda
2. Sentiasa pantau akaun anda
3. Jangan akses laman web bank / perbankan internet melalui pautan di dalam emel
4. Guna kombinasi password yang kukuh dan ditukar selalu
5. Elakkan menggunakan Wifi atau talian internet awam ketika melayari laman web bank
6. Sentiasa mengemaskini antivirus di dalam PC anda
7. Pastikan pelayar internet yang digunakan telah dikemaskini / terkini.
8. Pastikan URL laman web bank bermula 'https'
9. Sentiasa Log Out selepas urusan
10. Sentiasa pantau notifikasi emel atau SMS yang dihantar oleh pihak bank bagi mengelakan penerimaan notifikasi yang mencurigakan
11. Tetapkan jumlah had transaksi harian
12. Berhati-hati apabila memuat turun sebarang fail atau perisian yang boleh mendedahkan anda kepada virus dan kecurian maklumat akaun anda

LANGKAH-LANGKAH KESELAMATAN YANG LAIN

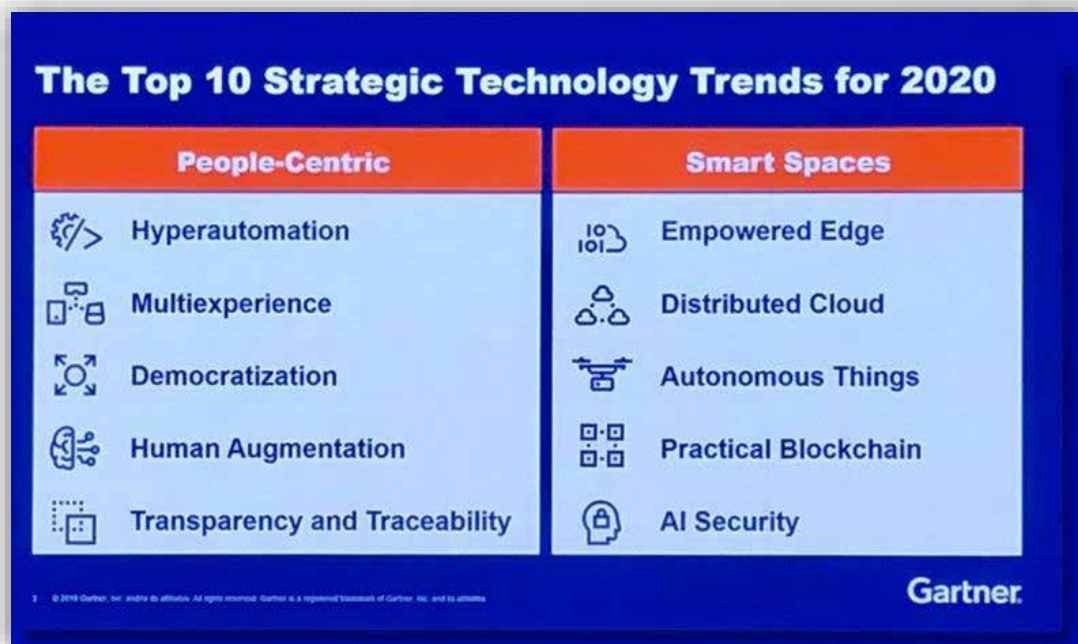
1. Jangan sekali-kali menghantar maklumat peribadi, terutamanya katalaluan atau nombor PIN anda melalui e-mel
2. Jangan biarkan tettingkap pelayar yang lain dalam keadaan terbuka semasa membuat transaksi perbankan dalam talian
3. Elakkan menggunakan komputer yang dikongsi bersama atau milik awam untuk mengendalikan transaksi perbankan internet anda
4. Anda juga dinasihatkan supaya menyahaktifkan ciri-ciri perkongsian fail dan mesin pencetak dalam sistem kendalian anda

10 Trends

Teknologi Strategik Tahun 2020

Oleh Gartner

Trend teknologi strategik oleh Gartner berpotensi memberikan pengaruh luar biasa kepada negara yang sedang berkembang dimana penggunaan teknologi yang lebih meluas dan berkembang pesat boleh memberikan impak sehingga lima tahun akan datang. Bagi tahun 2020, Gartner memperkenalkan dua (2) pendekatan trend teknologi strategik iaitu:

1. Pendekatan Berpusatkan Manusia (*People Centric*)

Menjadikan manusia sebagai pusat utama dalam teknologi strategik merupakan salah satu aspek paling penting kerana ia membolehkan kita melihat bagaimana teknologi tersebut memberi kesan kepada pelanggan, pekerja, rakan niaga, masyarakat atau golongan lain. Selain itu, semua tindakan organisasi boleh dikaitkan dengan bagaimana teknologi mempengaruhi individu dan kumpulan secara langsung atau tidak langsung.

2. Pendekatan Ruang Pintar (*Smart Spaces*)

Ruang pintar merupakan persekitaran fizikal di mana manusia dan teknologi berinteraksi dalam ekosistem yang semakin terbuka, disambungkan, diselaraskan dan pintar. Ia juga merangkumi elemen pelbagai yang lain seperti manusia, proses dan perkhidmatan yang bersama-sama dalam ruang pintar untuk mencipta pengalaman yang lebih mendalam, interaktif dan automatik.

Pendekatan Berpusatkan Manusia (*People Centric*)

i. *Hyper Automation*

Merupakan kombinasi yang terdiri daripada machine learning (ML), *artificial intelligence* (AI) perisian dan alat-alat automasi yang digunakan untuk menyelesaikan sesuatu pekerjaan/tugasan. *Hyperautomation* boleh membantu organisasi dalam memvisualisasi bagaimana fungsi, proses dan petunjuk prestasi utama berinteraksi untuk meningkatkan nilai.

10 Trends

Teknologi Strategik Tahun 2020 Oleh Gartner

ii. Multi Experience

Pada masa akan datang, pengalaman pengguna (user experience) akan mengalami perubahan yang signifikan di mana pengguna melihat dunia digital dengan cara yang berbeza. Banyak platform yang akan mengubah cara pengguna berinteraksi dengan dunia digital seperti *virtual reality*, *augmented reality* dan *mixed reality*. Keupayaan untuk berkomunikasi dengan pengguna melalui pelbagai deria boleh memberikan perasaan dan pengalaman yang lebih bermakna kepada pengguna.

iii. Demokrasi Kepakaran (*Democratization of Expertise*)

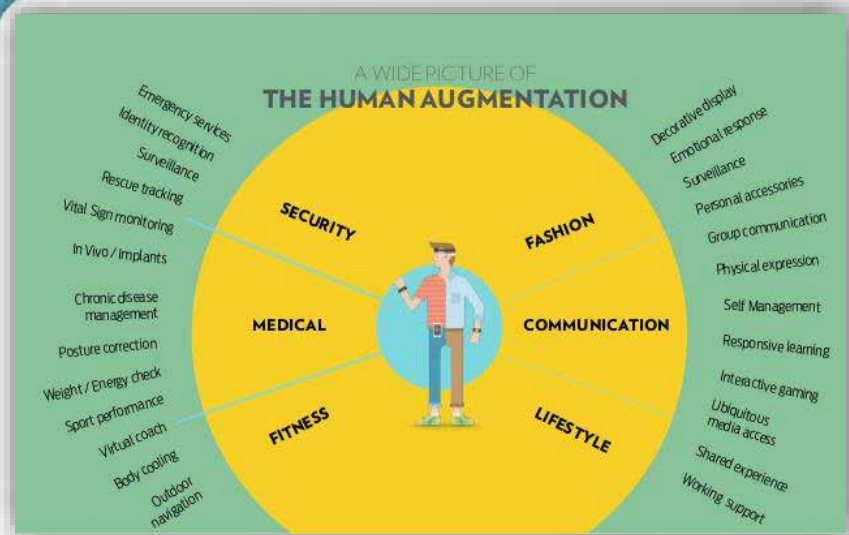
Demokrasi kepakaran memberikan fokus untuk menyediakan orang ramai bagi mengakses kepada kepakaran teknikal seperti pembelajaran mesin (*Machine Learning*), pembangunan aplikasi dan analisis ekonomi melalui pengalaman tanpa memerlukan latihan. *Trend* ini akan memberi tumpuan kepada empat bidang utama iaitu pembangunan aplikasi, data dan analisis, reka bentuk, dan pengetahuan.

iv. *Human Augmentation*

Human Augmentation menerangkan bagaimana teknologi dapat membantu manusia dalam meningkatkan keupayaan mereka melalui fizikal dan kognitif. *Physical augmentation* meningkatkan keupayaan manusia dengan mengubah keupayaan fizikal dengan mengimplan teknologi pada tubuh manusia. Manakala *cognitive augmentation* berlaku melalui maklumat yang diakses dan eksploitasi terhadap aplikasi pada sistem komputer dan antaramuka *multi-experience* yang wujud di ruang pintar (*Smart Spaces*)

10 Trends

Teknologi Strategik Tahun 2020 Oleh Gartner

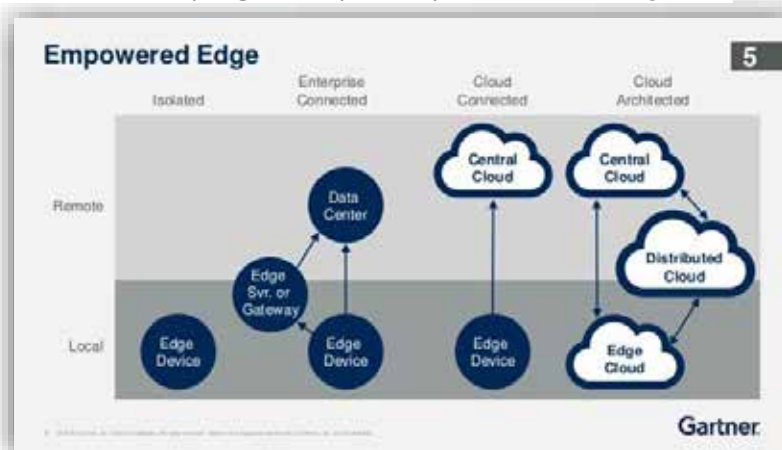
- v. Ketelusan dan kebolehkesanan (*Transparency and traceability*)

Dengan perkembangan teknologi kini telah mewujudkan krisis terhadap kebolehpercayaan terutamanya apabila pengguna semakin menyedari bahawa data peribadi mereka sangat bernilai dan memerlukan kawalan. Oleh itu, ketelusan dan kebolehkesanan menjadi satu elemen kritikal dalam menyokong etika digital dan keperluan privasi. Ia juga membantu mengekalkan penggunaan kecerdasan buatan (AI) dan teknologi bagi meningkatkan keyakinan pengguna terhadap organisasi.

Pendekatan Ruang Pintar (*Smart Spaces*)

- vi. *Empowered Edge*

Empowered edge adalah istilah dalam IT yang digunakan untuk proses pemusatan komputer yang diagihkan kepada rangkaian (*network*) dan pengguna akhir (*end-user*). *Empowered edge* merupakan elemen utama dalam pengurusan peranti pada *Cloud* dan *Big Data*.

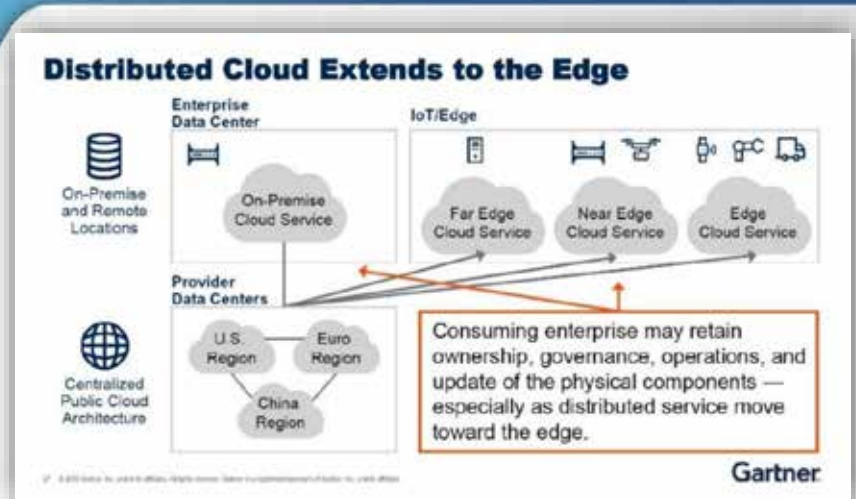

- vii. *Distributed Cloud*

Distributed Cloud adalah pengagihan perkhidmatan *public cloud* ke lokasi yang berbeza, manakala penyedia perkhidmatan *public cloud* bertanggungjawab untuk mengendalikan operasi, tadbir urus, pengemaskinian, dan meningkatkan perkhidmatan. Strategi teknologi ini membawa kepada era teknologi *cloud* yang baru.

10 Trends

Teknologi Strategik Tahun 2020 Oleh Gartner

viii. *Autonomous Things*

Peranti yang berfungsi secara automatik tanpa memerlukan bantuan atau campur tangan manusia. Ia menggunakan teknologi Kecerdasan Buatan (AI) dan dapat beroperasi merentasi pelbagai persekitaran termasuk udara, laut dan tanah. Bagaimanapun, peranti automasi ini tidak dapat menggantikan otak manusia dan beroperasi dengan berkesan bagi tujuan yang nyata dan jelas. Contoh *Autonomous Things* adalah seperti *drone*, robot dan kereta tanpa pemandu (*self-driving car*).

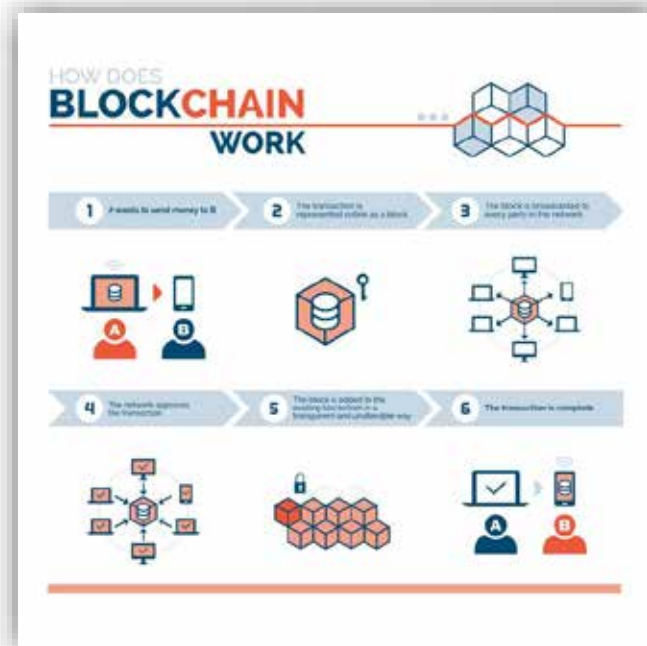

ix. *Practical Blockchain*

Blockchain berpotensi untuk membentuk semula industri dengan mengembalikan kepercayaan, ketelusan dan membolehkan pertukaran nilai merentasi ekosistem perniagaan, mengurangkan kos, menjimatkan masa transaksi serta meningkatkan aliran tunai. Semua orang yang diberi kuasa untuk mengakses dapat melihat maklumat yang sama dan integrasi dipermudahkan dengan mempunyai satu *blockchain* tunggal. Pada masa hadapan, *blockchain* berpotensi untuk mengubah industri, ekonomi dan teknologi seperti AI dan IOT untuk diintergrasi bersama *blockchain*.

10 Trends

Teknologi Strategik Tahun 2020 Oleh Gartner

x. AI Security

Penggunaan kecerdasan buatan (AI) dan *machine learning* (ML) yang digunakan oleh organisasi dalam membantu membuat keputusan telah mewujudkan masalah baru bagi organisasi. Serangan *cyber* terhadap IOT, *cloud computing*, dan *microservices* semakin meningkat disebabkan ini. Oleh itu, organisasi perlu memberi perhatian dalam melindungi sistem AI dan memastikan bahawa penggunaan sistem yang disokong oleh AI tidak dicerobohi dan disalahgunakan oleh penggodam.

PHISHING SCAMS DAN PENGGODAM

Phishing adalah satu kaedah yang tergunapakai untuk menipu dan selalunya dilakukan menerusi emel bertujuan bagi mencuri maklumat peribadi seseorang. Emel *phishing* kebanyakannya datang daripada organisasi yang sangat dikenali dan mereka akan meminta maklumat peribadi anda seperti nombor akaun bank, nombor kad kredit, id pengguna, kata laluan dan nombor pengenalan diri. Di Malaysia khususnya, kebanyakan serangan *phishing* dikesan mensasarkan kepada pengguna yang menggunakan perbankan internet dan modus operasi mereka adalah untuk mendapatkan maklumat kewangan mangsa. Bagi membolehkan penjenayah *Phishing* mendapatkan kesemua maklumat peribadi mangsa, mereka akan mengarahkan mangsa ke laman web perbankan internet yang seakan-akan sah namun hakikatnya palsu. Mereka melakukannya dengan menghantar pautan melalui emel dan menyamar sebagai kakitangan bank dengan pautan tersembunyi yang membawa mangsa ke laman web palsu apabila diklik. Apabila mangsa mengisi maklumat peribadi mereka dan menghantarnya melalui laman web palsu berkenaan, maklumat tersebut akan digunakan oleh penjenayah siber untuk mengakses akaun perbankan internet mangsa.

Antara phishing lain yang seringkali berlaku adalah pengambilalihan akaun. *Agari Peterson* memaklumkan bahawa emel perniagaan mencatatkan hampir 50% telah mengalami kerugian hasil jenayah internet yang dikesan oleh FBI. Penjenayah siber akan menyusup ke akaun emel mangsa dan cuba memahami jenis perniagaan yang dijalankan. *Peterson* berkata pelanggannya melaporkan terdapat peningkatan 126% dalam serangan pengambilan akaun emel. Serangan ini adalah jumlah yang rendah dan perlahan tetapi mempunyai impak yang tinggi. Berikut adalah tips yang boleh dilakukan untuk mengelak daripada digodam:

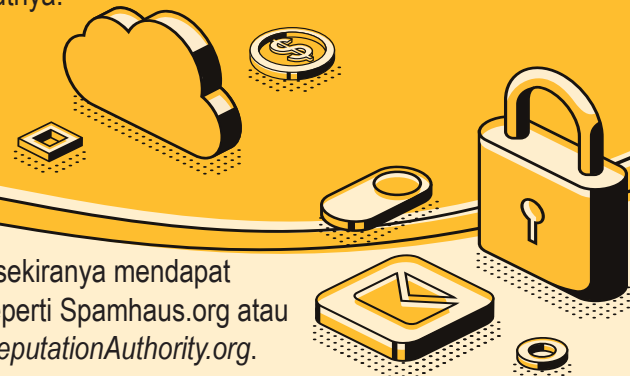
1 **Komputer (Kemaskini antivirus):**
sentiasa dikemaskini antivirus adalah sangat penting. Wajib bagi setiap pengguna memastikan antivirus dalam komputer masing-masing. Sebagai contoh boleh gunakan antivirus yang auto detect yang mana apabila pengguna online, antivirus terus mengemaskini secara automatik. Dengan ini kebarangkalian pengguna untuk klik pautan yang tidak sepatutnya dapat dielakkan. Dan bagi mereka yang tidak mempunyai bajet atau tidak mahu membeli antivirus, penyelesaiannya adalah dengan menggunakan antivirus secara percuma yang banyak di pasaran atau yang dikeluarkan oleh *Microsoft* sendiri untuk sistem pengoperasian *Windows*.

2 **Pautan dan Emel**
a. Elakkan daripada klik pautan yang tidak dikenali dan pelik. Kebanyakan pautan ini menggunakan nama dan domain yang jarang dilihat.
b. Elakkan menggunakan emel yang sama untuk daftar masuk akaun perbankan, sosial media dan lain-lain yang berkaitan. Ini bagi mengelakkan penjenayah siber dapat mengodamkan kesemua akaun dengan mudah.

3 **Elakkan menggunakan kata laluan yang mudah**
a. Adalah dinasihatkan untuk menggunakan kombinasi aksara, nombor dan simbol untuk kata laluan yang lebih selamat..
b. Elakkan menggunakan katalaluan nombor kad pengenalan, nombor yang berulang atau menggunakan nama.
c. Elakkan keluar laman maya tanpa daftar keluar (*logout*).
d. Elakkan menyebarkan emel anda kepada pihak yang tidak sepatutnya.

Sebagai pengguna adalah dinasihatkan untuk melakukan sedikit penyelidikan apabila menerima mesej yang meragukan. Sebagai contoh sekiranya mendapat nota dari alamat yang tidak dipercayai, buat semakan dalam pangkalan data spam seperti *Spamhaus.org* atau *DNSStuff.com* atau periksa reputasi penghantar melalui *SenderScore.com* atau *ReputationAuthority.org*.

Phishing boleh terjadi kepada sesiapa sahaja kerana terdapat banyak laman web yang mengajar cara bagaimana untuk mengodam akaun pengguna lain. Pastikan anda mengenalpasti serangan *phishing* dan sentiasa waspada dengan menjaga keselamatan laman web dan akses maya anda.

DO YOU REALLY KNOW..

..HOW TO USE PUBLIC WI-FI SAFELY?

Whether it's in a cafe, hotel room, or one of the many other places they're available, public wi-fi hotspots are a quick and easy way to get online when you're out and about. However, unlike your wi-fi at home, not all public hotspots are password protected, which means anyone can connect to them. Even the hackers! Hackers use unsecured connections like this to infect your device with malware, steal your online usernames and passwords, access files on your computer, as well as steal your financial details.

 76%

Of people with mobile subscriptions still use public wi-fi.

Analysys Mason report
(www.analysysmason.com)

 64%

Of people that use public wi-fi, do so at cafes and bars.

Kantar Media Omnibus

 28 B

Every year, the public spends more than 28 billion minutes using public wi-fi.

2015 The Cloud report

BEHAVIOURS THAT PUT YOU AT RISK..

Installing any system or application updates on your mobile phone or computer whilst using public wi-fi.

Accessing your emails, social networks, online shopping or banking services whilst on public wi-fi.

Configuring your devices to connect to unknown wi-fi networks without prompting you first.

HOW TO USE PUBLIC WI-FI SAFELY..

Exercise caution and always verify with the provider that you are logging on to the correct wi-fi network.

When using public wi-fi, always use a trusted VPN service in order to secure your traffic.

Raise any concerns or suspicions with the manager of the organisation, or the police.

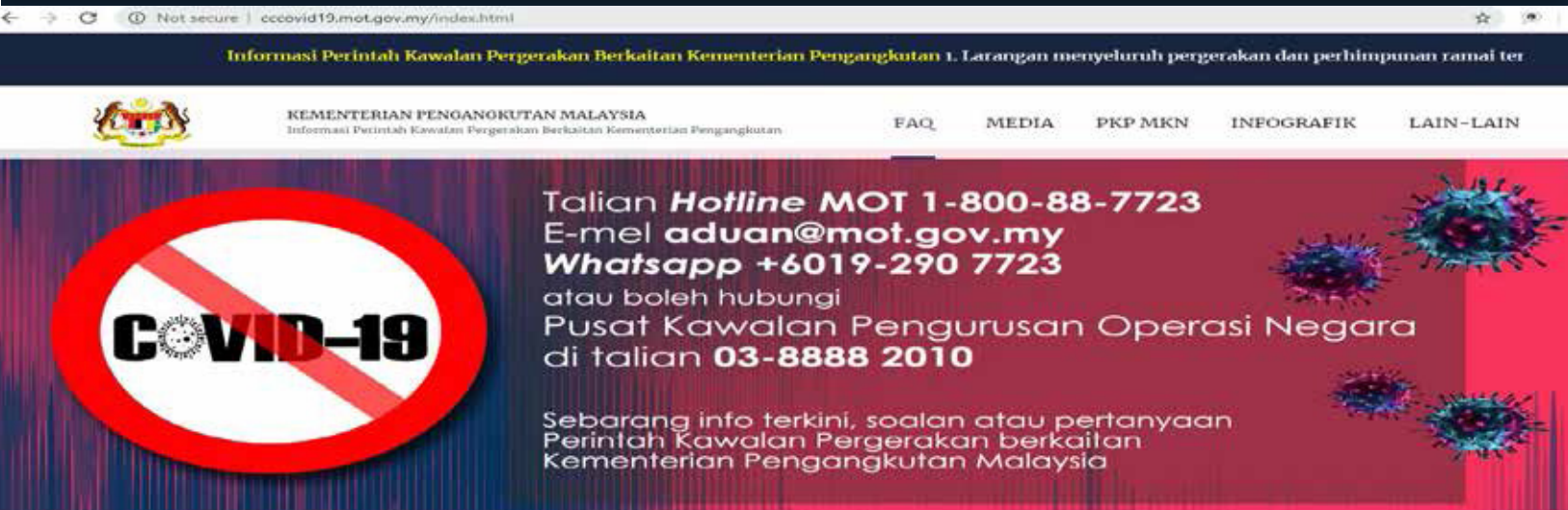
Whenever possible, use mobile data services, like 4G, in preference to public wi-fi.

LAMAN WEB KHAS COVID19-MOT

Penulis: IZZIANA BAHADUN, PPTM BPM, MOT

<http://cccovid19.mot.gov.my>

Informasi Perintah Kawalan Pergerakan Berkaitan Kementerian Pengangkutan Malaysia

Kementerian Pengangkutan Malaysia telah membangunkan laman web khas COVID19-MOT dalam membantu memudahkan penyampaian maklumat berkaitan hal-hal pengangkutan sepanjang pelaksanaan Perintah Kawalan Pergerakan (PKP). Laman web ini yang dibangunkan secara dalaman oleh Bahagian Pengurusan Maklumat (BPM) telah dibuka capaian kepada umum pada 26.03.2020 menerusi hebahan rasmi media sosial kementerian ini dan YB Menteri Pengangkutan selain mendapat liputan daripada akhbar The Star;

(<https://www.thestar.com.my/news/2020/03/26/transport-ministry-creates-special-website-to-provide-up-to-date-info>)

Kandungan Dalam Laman Web Khas COVID19-MOT

1

Soalan Lazim (FAQ) mengenai pengoperasian MOT sepanjang tempoh PKP mengikut kategori:
1. Sektor Darat
2. Sektor Rel
3. Sektor Udara
4. Sektor Maritim

2

Kenyataan Media dalam format .pdf

3

Informasi Media Sosial

4

Capaian terus ke laman web rasmi Majlis Keselamatan Negara (MKN) yang mengandungi Soalan Lazim (FAQ) mengenai Perintah Kawalan Pergerakan (PKP)

5

Paparan Infografik berkaitan

Kejayaan membangunkan laman web khas COVID19-MOT ini juga turut dibantu oleh Unit Komunikasi Korporat Kementerian Pengangkutan, Bahagian-Bahagian, Jabatan-Jabatan dan Agensi-Agensi di bawah Kementerian Pengangkutan secara langsung/tidak langsung dalam menyumbang dan membekalkan info-info berkaitan sepanjang pelaksanaan PKP dalam membantu usaha kerajaan membendung pandemik COVID19.